

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.
Upravljenštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:
Za vse leto 13 gld. — kr.
„ pol leta 6 , 50 „
„ četr leta 3 , 30 „
„ jeden mesec 1 , 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:
Za vse leto 15 gld. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četr leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 , 40 „

Upravljenštvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 30. avgusta.

Malo veselje vesti dohajajo nam od naših bratov onkraj Sotle in skoro bi se smelo trditi, da despotično postopanje kralja Milana in prepokorne njegove skupščine vzpodbuja k posnemanju ono gospodo v kraljevem Zagrebu, ki ima krmilo v rokah. Zaplenbe opozicijskih časnikov so na dnevnem redu, mestu uvodnega članka čitati nam je vsakodnevno potrditev konfiskacije in jedva smo se temu privadili, že se odvzame najvažnejšim listom poštni debit in ob Sotli dviga se pravi kitajski zid, v dokaz zlate tiskovne svobode, ki vlada tamkaj dol, da smo že sami v dvojni, komu se bolje godi, nam ali pa Hrvatom.

A vse take in jednakne nevesele vesti, morajo se umakniti v ozadje pred dogodki, katerim je bila v 27. dan t. m. zbornica hrvatska pozorišče, ko je oborožena sila odstranila dva zastopnika iz zbornice in ko so padale take besede, kakršnih bi v parlamentnih drugih narodov zaman iskali. Ni treba, da bi bili posebno rahločutni in nervozni, a v očigled omenjenim dogodkom moramo vsekako obžalovati, da se je kaj tacega pripetilo, da se je pojavila brezmejna strast in srditost in da se je na stran pustila vsakeršna hladnokrvnost.

Vsi avstrijski listi se obširno pečajo s šandalom, ki se je v zbornici hrvatske vršil in skoro

vsi so v tem jedini, da v tem slučaji velja: „Hacis intra muros peccatur et extra“ in skoro vse obsojajo postopanje predsednika, kakor tudi dra. Dav da Starčeviča.

Naravno je, da se pri razpravljanji tako izrednega dogodka išče analogij v javnem življenju inih narodov, kajti v Avstriji samej, dasi smo že doživelj marsikaj burnega, kaj tacega še ni bilo. Kaže se na Napoleona III. in na zloglasni dan 2. decembra. A ta dogodek proglašil je ves svet zločinom. Navaja se, da so v francoski zbornici bonopartista Baudry d' Assona vlekli preko nekotiko sedežev in siloma odpravili iz zbornice in da je v angleškem parlamentu svetovnoznani Karol Braudlaugh se siloma moral odvesti iz dvorane. A v tem slučaju izrekla se je zbornična večina za tako postopanje in predsednik imel je formalno prav, da je izvršil, kar je zbornica ukrenila.

V zboru hrvatskem pa se je dogodila ta hiba, da se je oborožena sila takoj poklicala na pomoč, ne da bi se bila zbornica poprej povprašala za svoje mnenje. V tem sta si slučaja Braudlaugh in Starčevič različna.

Večina zabora je sicer poznaje postopanje predsednika Krestiča odobrila, a mi mislimo, da je v tej zadevi najbolje pogodil dr. Marijan Derenčin rekoč, da more odločno grajati postopanje dra. Starčeviča, ravno tako odločno pa predsedniku zanikavati pravico, da bi smel na tak način izterati kojega poslanca. Kar se je danes Starčeviču zgodilo, more se jutri zgoditi komu drugemu. Derenčin rekel je nadalje: Mi ne živimo v normalnih razmerah parlamentskega življenja, ampak v tacih, ki prete uničiti parlamentarizem, katerega spodkopujejo na jednej strani posamični poslanci svojim nespodobnim obnasanjem, na drugej strani pa brezprimerno nasilstvo.

Če je res, da razposajenost posamičnih ovira parlamentsko delovanje, mi je pa tudi znano, da je praksa našla sredstva proti takemu početju, n. pr. razpust zabora. Znano mi je tudi, da bi poštena vlada ne dopuščala, da bi se parlamentarizem tako mrcvaril. A nekemu je dana naloga to zvršiti. Znano mi je, da hotela tega kužnega Lazara ubiti, da se ostali svet obrne od parlamentarnega življenja. A pri tem nečem sodelovati, mene ne boste več videli tukaj. —

Iz teh besed moglo bi se domnevati, da je bilo vse že naprej osnovano, zlasti če vzamemo ozir na magjarske časopise, ki že govore, da bode treba

zopet kraljevega komisarja itd. Gotovo pa je to, da bodo ti dogodki stranki prava jako ugodno in priljeno sredstvo pri bodočih volitvah, pri katerih se bodo pokazalo, ima li Starčevič in njegova stranka res večino naroda za seboj, kakor se navadno trdi in misli. Naj pa se vrne po volitvah stranka prava v dosedanjem ali pa v pomnoženem številu v zbor, vsekako bodo se nadejati novih in burnih prizorov, in položaj utegne se še poostri, kajti razburjenost je prekoračila zadnje meje.

V imenu dobre stvari bi bilo žleti, da bi ne prišlo do skrajnosti, in zlagamo se s českim listom, ki pravi: O tem ni dvojbe, ko bi Starčevič in njegovi politički prijatelji imeli tudi najplemenitejše namene, najkrasnejši program, jih s takim postopanjem ne bodo dovršili, niti jim simpatij pridobili, niti svoje osobe proslavili. Vsled tacih dogodkov trpi ime hrvatsko in bojimo se, da tudi hrvatska stvar.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. avgusta.

Češki deželni zbor se bodo v tem zasedanju bavil z novim stavbenim redom, revizijo občinskega zakona, urejenjem domovinske pravice, kako omejiti klateštvo, o regulovanju rek in rešenji muzejskega vprašanja. Volilna reforma pa ne pride na vrsto, če tudi se je pred par dnevi nasprotno poročalo. Čehi vedo, da bi se stem samo čas trtili, uspeha ni nobenega pričakovati. Izmed 242 članov češkega deželnega zabora jih je 75, tedaj več nego jedna četrtina, Nemcev. Ti bi gotovo ostavili zbornico, in ta bi potem o tej stvari veljavno sklepali ne mogla. Češki listi zahtevajo, da bi širje nemški poslanci trgovske zbornice odložili mandate, zdaj ko je zbornica dobila češko večino. Ti pa neki tega nečeo storiti, kakor tudi pri nas nesto hotela tega storiti nemškatarska poslanca trgovske zbornice, ko je ta dobila narodno večino. Res bi to bilo spodobno, ali naši nasprotniki se za spodobnost ne bričajo v takih slučajih.

Kakor je že znano, bavil se bodo **gališki** deželni zbor z novim ljudskošolskim zakonom še to jesen. Namen tega zakona bodo, reorganizovati ljudsko šolstvo z ozirom na posebne potrebe Galicije. Kakor je znano je državni zbor sklenil tudi nov šolski zakon, kateri pa ne velja za Galicijo, zato je pa sedaj ta dežela v deželnem zboru prisiljena storiti, kar je treba, da ne zaostane za drugimi deželami naše države. — Levovsko starejšinstvo sedaj misli se udati zahtevi ministerstva, da na mestne stroške ustanovi ljudsko šolo z rusinskim učnim je-

LISTEK.

Hrepenenje po vojašnicah.

„List iz mlina“ spisal Al. Daudet.

Danes za rana o prvem svitanji jutranje zore me je probudilo strašno ropotanje bobna . . .

Rata plan plan! Rata plan plan!

Boben v mojem borovji v takem časi! . . . Nekaj posebnega, na vero! . . .

Brzo, brzo skočim iz postelje in hitim odpirat dveri.

Nikogar . . . Ropot je umolknil . . . Iz srede velike goščave vzleti s krili frfotaje dvoje ali troje sluk . . . V grmovji šumi legák vetrec . . . Na vzhodu, po prijaznem grebeni Alpil kopiči se rumenkast prah, iz katerega vzhaja polagoma solnce . . . Prvi žarek zlati že streho mlina. V trenotki jame nevidljivi bobnar bobnati pod pristreškom na pot . . . Rata . . . plan, plan, plan, plan!

Prokleta teletina! Kmalu bil bi na njo pozbil . . . A za vraga, kdo pa je ta čudák, ki prihaja z bobnom pozdravljal zoro v gozdu goščavo? . . . Skrbno gledam, ne vidim ničesar . . . ničesar razen kôp sivk in borovcev, ki se raztezajo dol, do ceste . . . Morda se je skril tam v gošči kak škrat, brijoč iz mene norce . . . Brez dvojbe Ariel ali mojster Puk. Glumač je mislil, bližajoč se mojemu mlincu: „Ta Parižan tu notri je jako pokojen, moramo mu napraviti podoknico! Na to je vzel velik boben in . . . rata plan, plan! . . . Boš tiho, poredni Puk? vsaj probudiš moje muhe.“

* * *

Ne bil Puk.

Bil je Fran Gouguet, s priimkom Pistolet, bobnar 31. pešpolka, ta čas na poluletrem odusti. Pistoletu je doma dolg čas, težko mu je pri senci, bobnarju, in — kadar mu posodijo občinski boben, — odide zamišljen v gozd, da si zabobna in sanja o vojašnicah princa Evgena.

Danes prišel je razbijat na moj mali, zeleni

klanec . . . Ob borovec stoji oprt, boben mej koleni in gasi si na njem ogenj srca . . . Ob nogah mu beži tolpa vzplašenih jarebic, on se ne briga za nje. Okrog njega dihajo ljubezljivo dušice, on jih ne čuti.

Ne vidi niti drobnih pajčevin, ki se razprezajo na solnci mej vejami, niti borovih iglic, ki skačo po njegovem bobnu. Ves zarniščen v svoje sanje in svoj boben gleda ljubezno, kako se gibljeti njegovi palčki, in njegovo veliko, glupo lice se radosti razjasnjuje pri vsakem udari.

Rataplanplan! Rataplanplan!

„Kako krasna je velika vojašnica z dvoriščem in širokimi pragi, z vrstami jednakobojnih oken, z možtvom v službenih čepicah in nizka lopa, polna ropotanja s skledicami! . . .“

Rataplanplan! Rataplanplan! . . .

„Oh, odmevajoči hodeniki, pobeljeni mostovži, zaduhle sobe, čedenje jermenov, polica za kruh, lonček z lakov, železna postelja s sivo odejo, puška, ki se blišči na stojali.“

zkom. V poslednjej mestnej seji se je sklenilo, da se sicer ne ustanovi posebna rusinska šola o se osnujejo paralelke z rusinskim jezikom za vse razrede pri jednej mestnej šoli.

Hrvatski sabor je vsprejel vladno predlogo o volinjem redu, in ob jednem izrekeži željo, da vlada kmalu predloži voljni zakon veljaven za vse hrvatsko ozemlje. Pri tej priliki so razni govorniki zopet sprožili vprašanje o Žumberku, in izrekali nado, da se to vprašanje hitro Hrvatom povoljno reši, da bode prihodnji voljni zakon že tudi uredil zastopstvo za ta kraj. Potem je pa sabor tudi rešil zakon o pravicah hrvatskih Srbov.

Vnanje države.

Sedaj vsi časopisi ugibujejo, kaj da je povod **shodu treh cesarjev**, ki bode drugi mesec. Navada je že, da iščemo za tako važne politične dogodke povoda na vstoku. Tam vedno nekaj vre, tam ni nikdar nič stalnega. Vzhod ali bolje rečeno dežele otomanske države so oni gordiški ozel, s katerim se bavijo že dolgo vsi diplomati. Ravno tako se tudi sedaj išče povoda za shod treh cesarjev na vzhodu, in sicer v Egiptu. Anglija je namreč vedno zagotovljala, da je egyptovsko vprašanje evropsko vprašanje; od kar se je pa razrušila poslednja egyptovska konferenca, se pa Angleži nič več ne menijo za druge, in sami tam vladajo po svojih volijih. Na shodu treh cesarjev se bodo dogovorili, kako pridobiti drugim evropskim državam upliv v Egiptu, kateri jim gre, in kako omejiti angleško samovoljnost. Lahko je mogoče, da je kaj tacega povod temu shodu, kajti, kakor je znano Bismarck ne ljubi Anglije, zlasti sedanje angleške vade ne, on pa vodi veliko politiko teh treh cesarstev, in nič ne bi bilo čudnega, ko bi porabil to priložnost proti Angliji.

Kakor Varšavski oficijožni „Prawnik“ javlja, prijeli so Degajeva, kateri je, kakor je znano, umoril **ruskega** žandarmerijskega polkovnika Sudejkina, nekje v inozemstvu in poslali v Petrograd. O napadovalki na Katanskega se pa poroča, da so jo že pred tremi leti bili zaprli, ker je bila z zarotniki v zvezi, pa so jo spustili, ko se jej krivda ni mogla dokazati.

Rumunski kralj pride danes v Belograd obiskal bode srbskega kralja in njega obitelji, ostane tam do ponedeljka, potem se pa vrne v Rumunijo.

Vsi časniki se bavijo z vprašanjem, čemu je francoski poslanik Courcel potoval k **nemškemu** kancelarju v Varzin. Sploh vsi so iste misli, da je Bismarck povabil tja francoskega poslanika, da tako uglasdi pot priateljstvu s Francijo. Prebrisani diplomat je previdel, da ni dobro vedno imeti nevarnega sovražnika, ki vedno čaka, kdaj bi se maščeval, in sklenil je spraviti se z njim. Ali se mu pa to posreči, bode nas prihodnost učila. Sovraštvo do Nemčije, ki jih je leta 1870 tako globoko ponizala, je preveč ukoreninjeno v srcih Francozov, da bi se dalo kar tako izruvati. Če tudi se bi posrečilo najprije največje odnosa s sedanjo francosko vlado, z narodom samim bi se pa težko, in ravno narod je pa odločajoč in more vsak čas vreči vlado, ki mu ni po volji. Zato dvojimo, da bi nemški kancelar tu dosegel popolnem, kar namersva. Sicer se pa ne da tajiti, da se zdaj nemška in francoska vnanja politika nekako vjemati. Obe sti obreneni proti Angliji. Francija skuša pomanjšati angleški upliv v vzhodnej Aziji, Nemčija pa v Afriki, in to s kolonialno politiko. Ker je smoter obeh držav isti, in vendar pri tem druga drugoj ne škodujeti, utegniti se nekaj časa podpirati. Bismarck bode tem rejši pospeševal francosko kolonialno politiko, ker slab si Francije v Evropi, ko mora vedno dosti vojakov stražiti kolonije v oddaljih delih sveta. Opravičena je tedaj misel, da sta se francoski poslanik in nemški kancelar pogovarjala o kolonialnej politiki. — Nemčija si je prisvojila na zahodnem obrežju Afrike že precej zemlje in je misliše več prisvojiti, da se bodo tja izseljevali Nemci, ne pa v Ameriko, in tako ostali pod nemško vlado.

Kakor novejša poročila s **francosko-kitajskega** bojišča javljajo, je imelo francosko brodovje tako predzno in težavno delo pri Fu Čeu,

Ratoplanplan! . . . Ratoplanplan!

„Ah! krasni dnevi na stražnici, kvarte, ki se prijemajo prstov, grda pikova dama z okrašeno čepico, stari, raztrgani koledar, ki se valja po prični! . . .“

Rata plan plan! . . . Rata plan plan!

„Ah! Dolge noči na straži pred ministerstvom, stara stražna koliba, v katero dežuje, noge zebó! . . . slavnostni vozovi, ki oškrapljujo z blatom mimo idoče! . . .“

„Ah! službeno delo, dnevi vojaški, smrdljivo, vedro, lesena blazina, mrzla zgodnja poto o deževnih jutrih, povrat o megli v časi, ko se prižiga plin večerno bobnanje, h kojemu se prihaja brez sape!“

Rata plan plan! Rata plan plan!

„Ah! gozdči vincenneski, velike rokavice od bele volne, vzprehodi po okopih . . . Ah, živenje v vojski, postavna dekleta, plesne zabave po predmestjih, absint v glediščih s punčicami, jeklo mečevo, otožna pesen, ki se pojte z roko na srci! . . .“

* * *

Ko je obstalo 23. t. m. pred vojnim srzenalom, moralo je začeti boj s kitajskim brodovjem, predno je moglo napasti arzensl. V šesturnej bitvi bilo je 11 kitajskih, s težkimi topovi oboroženih ladij popolnem razrušenih. Le dve ladiji sti ušli proti Fu Čevskemu mestu, kamor neso mogli zarad preplitve vode za njimi francoski parniki. Pa vendar se je le jedna teh ladij rešila, druga je pa v boji bila toliko poškodovana, da se je tudi potopila. 24. t. m. je pa admiral Courbet začel bombardovati arzenal in ga popolnem razrušil. Pa s tem je bil še le jeden del naloge izvršen. Admiral je sedaj moral s svojimi desetimi, lesenimi ladjami, povrniti se v odkrito morje k svojim oklopnicam. Po reki je pa bilo nastavljenih mnogo torpedov ob njenih bregovih so pa trdnjave s težkimi topovi. Povrat se je pa zaradi mnogih plitvih mest reke mogel vršiti samo po dnevu. Admiral je moral začeti boj proti trdnjavam na bregovih in jih je deloma razrušil. Francozi se bili v velikej nevarnosti, kajti Kitaje so nanje streljali z jako težkimi topovi od obeh stranij. To je bilo dobro, da je jim precej pomagalo njih oklopno brodovje, ki je bilo ob ustji reke. Najhuje sta se ustavliali trdnjavi Mingan in Kimpaj. Oboroženi sti bili s težkimi Kruppovimi in Armstrongovimi topovi. Francozi so ju razrušili, nekaj topov s strelno pavolo razstrelili. Zdaj, ko so te utrdbe večinoma razdejane, začeli so se neki Kitaje umikati. Sicer pa se Kitaj, kakor poročajo angleški listi, še ne misli udati, ampak se delajo tam velike priprave za boj. Stolica Peking se utrujuje. Tatarskega generala Čang-Ši-Tunga imenovala je vlada prvim komisarjem za jug in sever, Li-Hung-Canga pa glavnim poveljnikom. Francozi pa sedaj misijo najprej naskočiti Ke-Lung. V Tonkingu so pa tudi že vse preskrbeli, da so varni pred vsemi kitajskimi napadi.

Angleški general Wolsley bode zapovedoval **sudanskej** ekspediciji. Ta vest je tako razveseliла vse Angleže, naj si bodo katere koli politične barve. Vse stavijo veliko zaupanje na Tel-el-Kebirskega zmagovalca.

Dopisi.

Z Goriškega 27. avgusta. [Izv. dop.] V političnem pregledu 126 Slovenčeve številke čitam: „Izvoljen je gosp. A. Obreza s 73 glasovi, nasproti kandidatu liberalne narodne stranke“. Kje in kdaj je bil zdaj Zarnik ali Kavčič kandidat liberalne stranke? Saj vendar ves svet ve, iu vedeti morate tudi vi in dobro veste, da je bil on kandidat tiste stranke, katera neče na vsak miglaj v Vladni rog trobiti brez premisleka, je li isto narodu v korist ali ne! Vsemu svetu je znano, da je bil Obreza kandidat vladne, Zarnik pa neodvisne stranke. Pa to vas ne briga veliko. Prepričanja menda tako nemate. Kako je bilo versko prepričanja konservativnega vašega kandidata, vam je le predobro znano. Pa to vam je toliko mar, kakor malo vas je sram priporočati danes mož za škofa, na katerega ste včeraj kamenje metali; ali pa, kakor malo vidite nedoslednost v tem, če sprejmete danes v svoj list dopis osramujoč grške obrede, jutri pa druga v nasprotnem smislu brez opazke priobcrite. Vse to ni vaša skrb. Vaša skrb je le delati preprič in in razpor. Mi nečemo in ne potrebujemo liberalne in konservativne stranke. Čas, v katerem smo imeli ta razpor, čas, katerega imenujemo dobo občne zmote, je minul; in hvala Bogu, da je minul; narodu gótovo ni bil v korist. Kaj hočete zopet s tem razločkom? Se li sramujete imenovati se privržence vlade? Se ne upate otroka zvati s pravim imenom? Vam je li po vsej sili treba plašča? „Vladen“ vam ni morda častitljiv dovolj. Ali pa hočete imeti po vsej sili monopol tudi v po-

Sanjaj, le sanjaj, ubogi človek, ne bom te motil . . . tolci le smelo na svoj boben, tolci z vso silo. Nemam pravice imeti te smešnim.

Ako se tebi toži po vojašnici tvoji, naj bi se meni ne po moji?

Moj Pariz sledi me do sem, kakor tebe tvoj. Ti bobnaš pod borovci. Jaz te posnemam . . . Ah! oba sva dobra Provençalca! Tam v daljni vojašnici Parižki tožilo se nama je po modrih Alpilah in po divotaem duhu timijana; zdaj tukaj sredi Provence nama nedostaje vojašnice; vse, kar spomina nje, nama je draga!

* * *

V vasi bije osma ura. Pistolet vrnol se je neodloživši palčic na pot . . . Čuje se, kako idoč po gozdi navzdol neprehomoma bobna . . . Jaz pa ležim v travi turoben in zdi se mi, da vidim ob glasovih oddaljujočega se bobna defilovati ves svoj Pariz mej borovjem . . .

Ah, Pariz . . . Pariz . . . vedno Pariz!

litičnem življenji in delovanji? Mari res mislite, da vsak, ki ni v vašem krdu, ne more in ne sme trezno misliti?

Pri vsaki priložnosti, če drugač ne morete, začnete pa otepati z vero, češ, vera je v nevarnosti. Mislimo, da smo dovolj dokazali, da nismo nasprotniki vere našega naroda, katera je tudi naša vera. Verskega čuta nismo žalili in borili se smo zmirom proti načelom nemške liberalne stranke. Povoda k prepiru in hujškanju vam nismo dajali. Najmanje vam je pa mogla dati povod zadnja volitev, da nas nazivljate liberalce. In če imamo danes ravno isto spoštovanje do Zarnika, ko je propal, kakor smo je imeli poprej in če smatramo njegovo stališče še zmirom kot pravo in delovanje po njegovih načelih narodu koristno, radi tega nismo še privrženci iste liberalne stranke, katero bi vi po vsej sili radi izčimili, radi tega vera ni v nobeni nevarnosti, pač pa bode posledica tega, da boste prej ali pozneje izgubili ves upliv in spoštovanje pri narodu, ki bo prisiljen razločevati mej duhovnom v cerkvi in zunaj nje.

Z Notranjskega 30. avgusta. [Izv. dop.]

Ko sam nedavno pregledoval svojo knjižnico, pride mi v roko dnevni red lanskoga občnega zborna „slov. učiteljskega društva“ in sklep računa našega za ljudsko šolstvo tolikanj koristnega društva „Narodne šole.“ Nekote usiljevale so se mi v glavo raznovrstne misli: podobe iz žalostne polpreteklosti, ko nihče ni smel pokazati svojega pravega mnenja, podobe iz onega časa, ko se je baš mej učiteljstvom vrgnjilo toliko omahljivcev, naši sveti narodni stvari sovražnih mož, ustvarjale so se mi pred očmi in grenele pogled v proteklost. — Hvala Bogu! časi se spreminjajo, in z nekakim zadovoljstvom smemo reči, da našemu narodnemu šolstvu v korist.

Od občnega zborna „slov. učiteljskega društva“ l. 1880. naprej polnile so si leto za letom prazne vrste narodnih učiteljev, in ko smo lansko jesen po dolgem prestanku zopet jedenkrat zborovali v svoji društveni sobi, bil je prostor v zgodovinsko znamenitej sobi pred „sv. Jakobom“ zbranim učiteljem skoro priesen. Ne-le, da je poslala dežela svoj kontingent narodnih učiteljev, tudi mestno narodno učiteljstvo bilo je zastopano takrat skoro polnoštevilo. Lepa vrsta delavnih močij zbrana je od te dobe okolu ognjišča za narodno šolsko prosveto in upati smemo, da nam postane „slov. učiteljsko društvo“ za prihodnje to, kar so Hrvatom, Čehom in drugim narodom jednaka društva: društvo delavnosti! z veseljem pričakujemo torej slovenski učitelji prihodnjega občnega zborna našega „učiteljskega društva.“ Uverjeni smo, da dela ves odbor, v prvi vrsti pa njega mnogozašluženi predsednik, gospod vodja Praprotnik na to, da se ukrene pri letošnjem zborovanju veliko koristnega. V očigled prihodnje deželne učiteljske konferencije, ki se bode prej ali slej gotovo vršila, ne budem v zadregi govoriti o stoterih težnjah, ki moré učiteljstvo. Delegiranci v to skupščino, do malega narodnemu učitelji, udeležili se bodo gotovo našega shoda meseca septembra, in kot naši zastopniki imeli bodo lepo priliko, spregovoriti besedico na višjem mestu o vsem, kar bodo videli in slišali.

Tudi občen zbor društva „Narodne šole“ bode letos zanimaljiv. Odboru omenjenega društva je posebno na tem s pripomočjo delavnih učiteljev spisati slovenski mladini knjižico za pouk in kratek čas. Knjižnice v tem smislu, kakor jo misli izdavati „Narodna šola“ v Ljubljani, nam je potreba kakor ribi vode. Ne smemo tajiti, da se je tudi v tej stroki na boljše obrnilo, toda knjižice, kar se jih je spisalo dosedaj so v prve vrsti predrage. „Narodna šola“ pa, ki nas sedaj tako dobro preskrbuje s šolskim blagom za tako neznačne doneske, gotovo tudi ne bode gledala na to, če dobi sleherna šola tudi po nekaj istisov takih knjižic zastonj, da tako izvrši svoj namen: razširjanje mladini koristnega branja.

Učitelji pa gotovo ne bomo pozabili, da je izomika naroda naša čast, ter bomo radostno pripomogli izvrševati zadačo „Narodne šole“.

V interesu mnogobrojne udeležbe pa bi bilo želeti da omenjeni društvi skliceti njiju občna zborna v prvi polovici meseca septembra. Ne-le, da uživajo do tja vsi učitelji čas počitnic, temveč je tudi mnogo učiteljev, ki so zaradi svoje obitelji primorani priti ta čas v Ljubljano. Ako pa zboruje v prvi polovici meseca, utegne biti udeležba mnogobrojne in tudi čas zborovanja se lehko bolj raztegne, kar pa v drugej polovici meseca skoro biti ne more, ker se takrat veliko učiteljev zbog pouka zamore odtrgati le za jeden dan od doma.

Z Šiga 27. avgusta. [Izv. dop.] (Ogenj v Matenji.) Preteklo nedeljo, dne 24. t. m. začelo je ob $\frac{1}{2}$ 3 uri popoludne gojeti v imenovanej vasi. Ob tretji uri bila je tukajšnja prostovoljna požarna bramba z dvema brizgalnicama že na mestu, kjer je neumorno delovala, in se je tudi posrečilo ogenj ustaviti, da se ni širil. Ker je bilo s slamo krito, zgorelo je 7 hlevov za govejo živino, 2 hiši, 6 podov, 3 svinjaki in 11 prašičev. Pri tem se je tudi budo opekel gospodar Osterle, na katerega se je goreče lesovje pordrlo, ko je hotel prasiče rešiti; njegova hči Urška, 2 leti stara, pa je v ognji zgorela; ognjegasilec P. jo je še le drugo jutro ob 6. uri iz gorečih razvalin vso sežgano prinesel.

Okoli tri četrt na 5. uro dospela je na pohorje Ljubljanska požarna bramba, kjer je pomagala gasiti, kar je bilo že na tleh. Prisrčna zahvala in priznanje je zato, da je tako kmalu dospela v Matenjo. Da bi pa bila ona daljše razširjanje požara zabrenila, to ni resnično, kajti ob omenjenem prihodu sl. požarne brambe je bilo to že izgotovljeno po domačej prostovoljnej požarnej brambi. Vsakemu svoje! Vse drugo pa, kar se o tem požaru po raznih časnikih pisari, je od konca do kraja neresnično in pretirano.

Domače stvari.

— (Narodni dom — Dramatično društvo — Pevski zbor Čitalnice Ljubljanske) Razširila se je vesela vest po mestu, da obštini dramatično društvo po svojem neumorno in nesebično delajočem ravnatelji, g. dru. Josipu Staretu, ukrep prirediti v deželnem gledališču sijajno predstavo v korist „Narodnemu domu“. Iznenadila nas je tem bolj ta vest, ker čujemo da se mu bode posrečilo pridobiti slavljeni operno pevko, gospo soprogo našega mojstra pevca, profesorja Grbiča, da prevzame v VilharŠantelove krasni operi „Jamska Ivanka“ naslovno ulogo. Uverjeni, da prevzame naš slavček g. Meden svojo ulogo, v kateri je neprekosljiv in ker čujemo, da drage volje pđe „staraga garda“ našega čitalniškega zabora z mlajšimi silami v zboru, gospod Štancar pa, ki se je lani toli vrlo ob svojih nastopih na slovenskem odru obnesel, poje ulogo „Bogomila“ in so se za ostale uloge že spretne moči oglasile, nadejamo se, da bode ta predstava sijajna. Dotični odbori se dogovore v teku prihodnjega tedna — in radostili se budem v 20. in 21. dan septembra, v brez dvojbe natlačenem gledališču.

— (S Postojinskega volišča.) Pod tem nadpisom piše nam prijatelj iz Postojine: „Viharen dan je za naše mesto bil zadnji ponedeljek, ker vsa razburjenost, s katero se je pred volitvijo notranjskega poslanca delalo tudi v najmanjšem selišči Postojinskega in Logaškega okraja, presebla in osredotočila se je ta dan na volišči v Postojini. V obližji zbranih volilnih mož bi bil čisto labko proučil razne učinke strastne volitvene agitacije, ker nijeden izmed volilnih mož ni bil takisto trikrat srečen, da bi se ne bil okrog njega dolge ure poprej omuhaval vladen agitator z vso svojo zgovornostjo, vestno spletenično s stilističnih vrtov slovensko-uradnih, „rectius“ Šukljejevih novin. In res si z obrazov velike večine volilnih mož lahko bral taho razburjenost, to je nezavisljivo neodločnost, kakršna morebiti ni vladala še na nobenem volišči, ni prej, ni slej. V teh možih je namreč boj bila zdrava pamet, logika — z nebeskim kraljestvom, katero so vladni apostoli tako goreče obetali notranjski naši pokrajini in vsakemu volilnemu možu še posebe, če bode izvoljeni Obrezai! Logika je govorila za prejšnjega poslanca, a nebesko kraljestvo je bilo na Obrezovi strani! V to premišljevanje, v ta tiki boj pa so hrup in vrišč prinesli Obrezovi in dr. Šterbenčevi kanoni. Udajte se, ali vas pa bomo! Lahko mi verjamete, da Obreza ves čas svojega poslanstva v deželnem in državnem zboru ni pokazal toliko zgovornosti in vnetosti, kolikor je je pokazal samo v tej ura. In dr. Šterbenec stopil je, kakor mlad vrabč od veje do veje! To je bilo groma in hrstenja! Stika bojišča pa bi bila nepopolna, če bi mej vojsko sem ter tja ne švigli dve krilati živalici — „zwei Friedensstauben“. Oba majhna, oba okrogla sta kakor dva Merkurčka kljuvala pri volilnih možih vladna praktikanta R. in O. iz Logatca. Ganljivo je bilo videti, kako sta siroti vestno uživali svojega odpusta kratke ure! „Od cveta do cveta brenči“ — kakor pravi tista pesen — tako sta tudi ta dva brenčala

okolo ušes sleharnega volilnega moža; komaj si se otepel jedne sitne muhe, že ti je sedla druga za uho, brenčeč slavnostno kantato Obrezi, vladnemu kandidatu. „Ach, dieses Fliegenpaar!“ Molimo „jeden oče-naš“ zájna, da bi milostuo sodbo našla pred volilno svobodo in vladno neutralnostjo! Vse to bombardovanje in brenčanje bi čisto lahko komu izmej nas zmešalo možgane; za ta slučaj pa je po volišči gori in doli hodil narodni ranocelnik, notar Ignacij, kateri pa si je že znal preganjati svojo prosto uro s tem, da nam je za notranjske naše rane z usmiljenim obrazom priporočal svoj „Universalmittel“, izvolitev Obreze namreč. In tako imeli smo na tem volišči blizu vse, kar sodi za bojišče! —

— (Pri jutršnji slavnosti v Kranji) poje mesto obolelega g. Razingerja v Vilharjevi kanti tenor-solo iz posebne prijaznosti g. Avgustin Stefančič.

— (Slov. delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi prihodnjo nedeljo 7. sept. t. l. v prostorih Ljubljanske Čitalnične restavracije „Ustanovno besedo“ na korist družvenemu fondu, pri kateri bode petje, vojaška godba in kegljanje za dobitke. Slednje traje dva dni. Natančneji program priobčimo prihodnji teden.

— (Kmetijskih pridelkov pokrajinska razstava v Krškem) bude od 28. septembra do 3. oktobra t. l. Obširni program priobčimo prihodnjič.

— (V mejnaročno kmetijsko razstavo v Amsterdamu,) ki traje od 25. avg. do 6. sept. t. l., odposlal je naš someščan trgovec z voskom in medom, g. Oroslav Dolenc, dve posodi izvrstnega kranjskega rožnega medu, kar je v interesu naših čebelarjev posebne hvale vredno, ker se tako odpirajo novi poti za prodajo kranjskega medu.

— (Naš domač umetljnik gosp. J. Wolf) izdal je ravnokar v cerkvi v Žežgorji steno stranskega altarja „al fresco“, katera po konceptiji in izvršitvi res mojstersko predstavlja Mater Božjo kot pomočnico kristijanov. — Sedaj pa izdeluje lepo podobo, ki predstavlja Lurško Mater Božjo, za kapelico ob cesti pr. Št. Vidu nad Ljubljano.

— (Firma „Aug. Tschinkel Söhne“) nam piše: „Vest, da smo ustavili plačevanje, je neistinita in mi svoje dolžnosti v tem oziru baš tako vestno spojujemo, kakor prej.“ — Mi smo svojo notico posneli po „Triester Zeitung“, „Triester Tagblatt“ in po Dunajskih listih, in smo le veseli, da se ta vest ni obistinila, ker dobro vemo, koliko ljudij si v gg. Tschinkel-nov tovarni služi vsakdanji kruh.

— (Tržaški Sokol) udeleži se dne 8. septembra slavnosti 20-letnice Čitalnice v Vipavi. Gospodje člani, kateri želje omenjene slavnosti udeležiti se, prosijo se torej, da se prej ko mogoče pri odboru prijavijo. Čas odhoda objavi se prihodnjič. Zaradi omenjenega izleta preloži se izredni občni zbor na nedeljo 14. dan septembra.

— (Gospodom penzionistom) na prošnjo mestnega magistrata javljamo, da se bodo odsle mesečne pobotnice o pokojnih ali mirovinah pri mestnej gospodski vidirale le v 1. dan vsacega meseca dopoludne in popoludne in v 2. dan vsacega meseca dopoludne za navadoih uradnih ur in da bode poseben uradnik izvrševal ta posel v mestnej dvorani.

— (Duhovske premembe) v Lavantski škofiji: Gosp. dr. Fr. Feuš je postal stolni vikar, gosp. Ant. Borščnik stolni kaplan, g. Alojzij Meško pa korvikar, vsi v Mariboru. Nastavjeni ali prestavljeni so gg.: Mart. Jurkovič za kaplana k sv. Ani na Kremsbergu, Jan. Čagron, za kateheteta v Sarajevo, Arnuš k sv. Vidu blizu Celja, Andr. Podhostnik v Bizelj, Jan. Bohanec v Št. Jurij na južni železnici, Martin Gaberc v Cirkovice, Jernej Stabuc v Stari terg za II. kaplana, Jož. Kostanjevec v Kapelo pri Radgoni, Jož. Kranjec v Gornji grad, Vinc. Čepin v Št. Rupert pri Laškem, Mart. Stole pri sv. Martinu na Pohorji, Andr. Fišer k sv. Štefanu pri Šmariji in Vinc. Kolar v Dramlje. — V Ljubljanski škofiji: Prestavljeni, oziroma postavljeni so nasledni gg.: L. Jenko ostane v Černomlji I., — Fr. Demšar v Černomelj II., — Fr. Gregorij Gorjan v Podbrezje, — M. Mrak v Gorje, — V. Eržen iz Škofje Loke v Polhov gradec, — Fr. Rihar v Škofje Loko — Mat. Kljun v Borovnico — Jož. Škofic iz Polhovega grada v Predoslje, Matej Sitar v Polhov gradec, — J. Mažgon z Mirne peči

na Jesenice, — Mih. Terček z Vač v Mirno peč, — Al. Bobek s Št. Jurija v Št. Janž, — Jan. Dobnikar v Spod. Idrijo, — Kašp. Majar iz Senožeč v Selca, — Jož. Močilnikar iz Sodažice v Senožeče. — Mih. Lavtižar iz Selca v Sodažico, — Pet. Ogrin s Podzemlja v Bloke, — Andr. Giesebe v Pozemelj, — Fr. Kušar na Trato, — Jan. Pokoren v Čatež, — Alb. Illoški v Ipavo, — Feliks Zavodnik v Novo mesto za kap. vik., — Jož. Porubski v Kočevje, — Jan. Možina v Stari trg pri Ložu, — Ign. Žitnik v Št. Jernej, — Fr. Avguštin iz Št. Janža v Št. Jurij Pod Kumom, — Jož. Poklukar iz Spod. Idrije v Šmartin pri Kr., — V. Alijančič iz Šmatina pri Kr. na Vače.

Razne vesti.

* (Vzoren Nemšk idealist.) Za Berolinške razstave je sedelo mnogo mladih mož v gostilni z neko družino, katera je imela seboj nekaj že za možitev zrelih hčerk, pri jednej mizi. Živa govorica se uname mej gosti o današnjih zakonih. „Vprašanje „koliko?“ igra zdaj že preveliko ulogo“, modruje jeden mladih Nemcev. — Le malokateri človek ima dosti poguma, da vzame deklico, katero „ljubi“, reče drugi. — Jaz se pa oženim vsakako brez denarja, odgovori in zatrjuje tretji. Občno zavzetje. „To se pravi: Jaz se bom le oženil, kadar nemam nobenega denarja več“, popravi nemški idealist svoje dvoumno gaslo. Zakonske gospice bi bile najrajše jednega mimo korakajočih singalških slonov naščuvale in zapodile v tega idealista.

* (Nova steklina.) V malej vasi v Turingu še neso videli dosedaj nobenih velocipedov. Te dni se je peljal prav ponosno in predvzetno prvi velocipedist po vasi. Mali deček se te nove in čudne prikazni tako prestraši, da ves preplašen k svojej materi pribeni in glasno kriči: Joj mene! mati, mati! brusilec je stekel.“

Pozor „Sokoli“!

Za izlet v Kranj se zbiramamo v nedeljo do $\frac{1}{4}$ 11. ure zjutraj v društveni obleki v Čitalnici, od koder potem točno ob 11. uri skupno odidemo z zastavo na južni kolodvor in sledojč ob $\frac{1}{2}$ 12. uri z gorenjsko železnico v Kranj. — Čast. gospodje družveniki se prosijo za točnost in mnogobrojno udeležbo.

Opozorujemo tudi, da bode v nedeljo 7. septembra izlet v Vipavo, o katerem se pa bode natančneje pozneje naznanilo.

Na zdravje!

Odbor „Sokola“.

Tuji:

dne 29. avgusta.

Evropa: Baluch iz Trsta. — Vaisz iz Budimpešte. — Binder iz Trsta.

Pri Sloenu: Nastopil z Dunaja. — Gille iz Trsta. — Zetlberger iz Zagreba. — Frankenberger z Dunaja. — Schauta iz Gradca.

Pri Malte: Moravetz z Dunaja. — Schröckenfuchs, Tavolatta iz Trsta. — Loy, Hauff iz Kočevja. — pl. Hegyi, pl. Höberth iz Hrvatskega.

Pri avstrijskem cesarju: Stahl iz Sevnice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
28. avg.	7. zjutraj	736.10 mm.	+18.4°C	sl. zah.	d. jas.	
	2. pop.	733.72 mm.	+20.2°C	sl. jz.	obl.	0.00 mm.
29.	9. zvečer	733.97 mm.	+14.0°C	sl. szh.	d. jas.	

Srednja temperatura +15.9°, za 2.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 30 avgusta t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	80	gld.	70	kr.
Srebrna renta	81	"	55	"
Zlata renta	104	"	05	"
5% marčna renta	95	"	85	"
Akcije narodne banke	857	"	—	"
Kreditne akcije	297	"	50	"
London	121	"	50	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	67	"
C. kr. cekini	0	"	75	"
Nemške marke	59	"	50	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	124	"
Družavne srečke iz l. 1864.	100	gld.	169	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	"	45	"
Ogrska zlata renta 6%	122	"	15	"
" papirna renta 5%	91	"	75	"
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	88	"	55	"
Dunava reg. srečke 5%	105	"	—	"
ozmij. obč. avstr. 4%	115	"	25	"
5% zlati zast. listi	121	"	25	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	"	30	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	50	"
Kreditne srečke	100	gld.	178	"
Rudolfove srečke	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	105	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.				

Poslano.

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER**
najčistije lužne
KISELINE
pozne kas najbolje okrepljuće piće,
1 kas izkušan liek proti trajnom kašlu plućevine i
želudca bolesti grkljana i proti měhurnim kataru.
HINKE MATTONIJA
Karlov vari i Widn.

St. 14.051.

(15—26)

**Najboljša pitna voda pri
epidemijah.**

Rajko

Kol'ko kapljic,
Tol'ko let
Bog Ti daj
Na svet živet!
„Žlahta“ in corpore.

(545)

Dijaka

Vsprijemeta se na stanovanje in hrano blizu šol, tudi se gleda na dobro šolsko napredovanje. Kje? pove iz prijaznosti upravnosti „Slovenskega Naroda“. (532—2)

Stanovanje.

Jedna soba s štedilnim ognjiščem, kosom vrta in drvarnico se odda v najem od **Sv. Mihaela** naprej na **Tržaške mitnici**. — Natančneje se izve tam v hiši št. 20.

(544—1)

(537—3)

Razglas.

Drugo Anton Raabovo ustanovo, znašajoče 200 gld. 4 kr. je za 1884. leto podeliti.

Pravico do jedne polovice te ustanove ima ubožna in poštena udova Ljubljanskega meščana, pravico do druge polovice pa ubožna, dobro odgovjena in že zaročena hči Ljubljanskega meščana po poroki.

Prošnje za ti dve ustanovi naj se z dokazi ubožstva, dobrega zadržanja in meščanstva ulože do **20. septembra t. I.**

pri podpisanim magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,
v 19. dan avgusta 1884.

Župan: Grasselli.

(523—2)

JURJET KOLEDAR za leto 1885

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

Obsegal bode do 200 stranij, in sicer: **koledar, huneske z ilustracijami, žaljivo berilo in inserate**, kateri se bodo računili po nizkej ceni za celo ali pol strani. — Izšel bo koledar prve dni decembra t. l. — Cena mu bode **50 kr.**

Naročnina naj se pošilja na (518—2)

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

zadnjih 100 stranij.

bode izdalo